

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2017/1536

z dnia 11 września 2017 r.

w sprawie środka nadzwyczajnego w formie pomocy gospodarstwom utrzymującym nie więcej niż 50 świń i znajdującym się na określonych obszarach Polski w przypadku wstrzymania produkcji wieprzowiny z powodu nowych wymagań związanych z afrykańskim pomorem świń

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 221,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Afrykański pomór świń jest jedną z najpoważniejszych chorób zakaźnych świń. Od 2014 r. na wschodniej granicy Unii wystąpiły ogniska tej choroby zarówno u dzikich zwierząt, jak i w gospodarstwach i aby ją zwalczyć, na poziomie Unii przyjęto surowe ograniczenia sanitarne.
- (2) Aby zwiększyć ogólny poziom bioasekuracji na obszarze geograficznym, który jest w wysokim stopniu zagrożony afrykańskim pomorem świń, i uniknąć wystąpienia nowych ognisk w gospodarstwach, w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lipca 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń ⁽²⁾ Polska ustanowiła dla gospodarstw nowe wymogi krajowe, które wykraczają poza istniejące wymogi unijne. Nowe wymogi dotyczą w szczególności obsługi i karmienia zwierząt, budowy i dezynfekcji gospodarstw oraz kontroli dostępu do nich. Niektóre gospodarstwa będą zmuszone do zaprzestania produkcji wieprzowiny w terminie określonym przez polskie władze.
- (3) Rynek wieprzowiny na poziomie krajowym i unijnym poważnie ucierpiał z powodu ograniczeń sanitarnych wprowadzonych w następstwie ognisk afrykańskiego pomoru świń; w związku z tym w ostatnim czasie przyjęto nadzwyczajne środki rynkowe zgodnie z art. 220 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Ponadto, biorąc pod uwagę dużą zależność unijnego sektora wieprzowiny od wywozu, dalsze przypadki afrykańskiego pomoru świń w gospodarstwach mogłyby poważnie zdestabilizować rynek, gdyby miały zostać wprowadzone ograniczenia w handlu.
- (4) W związku z tym środki dobrowolnie przyjęte przez Polskę są konieczne, aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia dalszych przypadków afrykańskiego pomoru świń, a w rezultacie środki te przyczynią się ostatecznie do stabilności unijnego rynku wieprzowiny w przyszłości.
- (5) Ponieważ większość ognisk afrykańskiego pomoru świń w gospodarstwach na terytorium Polski wystąpiło w gospodarstwach utrzymujących niewielką liczbę świń, a w strefach zagrożonych 50 % gospodarstw posiada mniej niż 10 świń a 90 % – posiada mniej niż 50 świń, szczególnie pożądane i w interesie Unii jest, aby Polska

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Dz.U. RP z 2017 r., poz. 1333.

zastosowała wobec takich gospodarstw wspomniane środki. Gospodarstwa te nie mogą jednak ponosić ciężaru i kosztów związanych ze spełnieniem nowych wymogów, gdyż zastosowanie się do tych wymogów zmusi je w większości wypadków do zaprzestania produkcji wieprzowiny, co oznacza, że producenci, których to dotyczy, zostaną w przyszłości pozbawieni znacznej części swoich dochodów.

- (6) To, że w interesie Unii jest, z perspektywy stabilności unijnego rynku, aby nowe polskie środki miały zastosowanie dokładnie do tych gospodarstw, które utracą dochody w wyniku odnośnych wymogów, stanowi szczególnie problem w rozumieniu art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Ten szczególny problem nie może zostać rozwiązany za pomocą środków wprowadzonych na podstawie art. 219 lub 220 tego rozporządzenia. Z jednej strony nie jest on konkretnie związany z istniejącym zakłóceniem na rynku lub bezpośrednim zagrożeniem wystąpienia takiego zakłócenia. Z drugiej strony polskie środki nie przewidują ograniczeń w handlu, o których mowa w art. 220 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, i nie mają na celu bezpośredniego zwalczania rozprzestrzeniania się istniejących ognisk afrykańskiego pomoru świń.
- (7) Biorąc pod uwagę stosunek wielkości gospodarstwa do jego zdolności przystosowania się do nowych wymogów, a także uwzględniając dane dotyczące występowania ognisk choroby w przeszłości, niniejszy środek nadzwyczajny powinien zależeć od maksymalnej wielkości stada. Aby uniknąć ryzyka nadużyć, odnośna wielkość stada w danym gospodarstwie powinna być ograniczona do przeciętnej wielkości w niedawnej przeszłości. W celu zapobieżenia nagłym wzrostom podaży wieprzowiny na odnośnych obszarach i ewentualnym negatywnym skutkom na rynku, należy ustalić termin opuszczenia gospodarstwa przez zwierzęta w następstwie wydania nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny, biorąc pod uwagę normalny cykl produkcji. Do celów administracyjnych posiadaczowi świń należy przyznać maksymalny termin na złożenie wniosku o pomoc po zaprzestaniu produkcji wieprzowiny.
- (8) W celu uniknięcia ryzyka podwójnego finansowania odnośna strata dochodu nie może być stratą już zrekompenowaną w ramach pomocy państwa lub ubezpieczenia, a pomoc powinna być ograniczona do kwalifikujących się zwierząt, w odniesieniu do których nie otrzymano innego unijnego wkładu finansowego.
- (9) Aby uniknąć ryzyka nadmiernej rekompensaty, należy także zezwolić beneficjentom na wznowienie produkcji po pewnym czasie, po przedstawieniu dowodów, że spełniają oni nowe wymogi.
- (10) Pomoc powinna być ograniczona do tego, co jest absolutnie niezbędne w celu zaradzenia sytuacji nadzwyczajnej, zarówno jeśli chodzi o beneficjentów, jak i łączną kwotę pomocy. Pomoc przyznana beneficjentowi powinna być równa zryczałtowanej stawce za zwierzę obejmującej krótkoterminową stratę dochodu z produkcji. Łączna kwota pomocy i całkowity przydział środków budżetowych powinny być oparte o informacje otrzymane z Polski i odpowiadać dochodowi z produkcji wieprzowiny w gospodarstwie o odnośnej średniej wielkości. Ponieważ pomoc zrekompensuje tylko ograniczoną część przyszłych dochodów utraconych przez posiadaczy z powodu zaprzestania produkcji, należy zezwolić Polsce na przyznawanie tym posiadaczom zwierząt dodatkowego wsparcia, na takich samych warunkach.
- (11) Należy przewidzieć, by właściwe organy Polski zastosowały wszelkie wymagane środki i przeprowadziły wszelkie wymagane kontrole oraz odpowiednio poinformowały o tym Komisję. W szczególności kontrole te powinny obejmować kontrole w odniesieniu do kwalifikowalności i poprawności wniosku o przyznanie pomocy. Liczba kwalifikujących się zwierząt powinna zostać ustalona na podstawie wszelkich odpowiednich środków dostępnych dla właściwych organów, w tym w szczególności na podstawie kontroli w gospodarstwach, dokumentacji historycznej i obowiązkowego rejestru gospodarstwa, jak określono w dyrektywie Rady 2008/71/WE ⁽¹⁾.
- (12) Zgodnie z art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 środek powinien być ograniczony do okresu nie dłuższego niż 12 miesięcy, począwszy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Płatności dokonywane przez Polskę na rzecz beneficjentów po tym okresie nie powinny kwalifikować się do unijnego finansowania.
- (13) W celu zapewnienia należytego zarządzania budżetem dla odnośnego środka i terminowych płatności na rzecz producentów art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 ⁽²⁾ nie powinien mieć zastosowania.
- (14) Aby umożliwić Unii monitorowanie efektywności niniejszego środka nadzwyczajnego, Polska powinna przekazywać Komisji szczegółowe informacje na temat jego realizacji. Aby umożliwić Unii przeprowadzenie kontroli finansowej, władze Polski powinny przekazać Komisji rozliczenie płatności.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2008/71/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie identyfikacji i rejestracji świń (Dz.U. L 213 z 8.8.2008, s. 31).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 255 z 28.8.2014, s. 18).

- (15) Ponieważ wnioski o przyznanie pomocy mogą być składane w różnych terminach, w zależności od daty zaprzestania produkcji przez każdego z wnioskodawców w okresie, który może trwać nawet do 12 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w interesie jasności i pewności prawa należy uznać datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia za termin operacyjny dla kursu walutowego w odniesieniu do kwoty pomocy.
- (16) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. Udostępnia się pomoc posiadaczom świń, którzy otrzymali od właściwych organów nakaz zaprzestania produkcji wieprzowiny zgodnie z polskim rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń⁽¹⁾ zmienionym rozporządzeniem z dnia 5 lipca 2017 r. („polskie rozporządzenie”) i którzy spełniają następujące warunki:

- w momencie wydania nakazu ich gospodarstwo znajduje się na jednym z obszarów Polski objętych środkami dotyczącymi zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń, wymienionymi w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE⁽²⁾ zmienionej decyzją wykonawczą 2017/1481/UE⁽³⁾;
- utrzymywali średnio nie więcej niż 50 świń w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. i przynajmniej jedno takie zwierzę w czasie wizyty kontrolnej, która doprowadziła do wydania nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny;
- ich zwierzęta opuściły gospodarstwo w terminie ustalonym przez właściwe organy, lecz nie później niż 120 dni po wydaniu przez właściwe organy nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny;
- złożyli wniosek o przyznanie pomocy w terminie ustalonym przez Polskę;
- nie skorzystali, z tytułu tej samej straty dochodu lub z tytułu tych samych zwierząt, z pomocy państwa, ubezpieczenia lub pomocy finansowanej w ramach wkładu finansowego Unii na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014⁽⁴⁾.

2. Przyznanie pomocy pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wznowienia produkcji wieprzowiny przez posiadaczy świń, o których mowa w ust. 1, po okresie dwóch lat, po przedstawieniu dowodów, że spełniają oni wymogi przewidziane w polskim rozporządzeniu.

Artykuł 2

1. Pomoc wynosi 33 EUR za prosię o masie do 20 kg i 52 EUR za inne świnię i nie przekracza maksymalnej kwoty 9 300 000 EUR, obejmując maksymalną liczbę 10 000 prosiąt o masie do 20 kg i 171 654 innych świń.

2. Liczbę kwalifikujących się zwierząt na gospodarstwo ustala się na podstawie średniej liczby zwierząt utrzymywanych w tym gospodarstwie w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. w oparciu o polski system identyfikacji i rejestracji zwierząt.

3. Polska może przyznać dodatkowe wsparcie na realizację celów polskiego rozporządzenia w wysokości do 100 % pomocy unijnej, pod warunkiem że jest ono przyznawane na tych samych warunkach i wypłacane nie później niż 12 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. RP z 2015 r., poz. 711.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylająca decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz.U. L 295 z 11.10.2014, s. 63).

⁽³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1481 z dnia 14 sierpnia 2017 r. zmieniająca załącznik do decyzji wykonawczej 2014/709/UE w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich (Dz.U. L 211 z 17.8.2017, s. 46).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

Artykuł 3

Polska podejmuje wszelkie niezbędne środki, w tym gruntowne kontrole administracyjne i kontrole na miejscu zgodnie z art. 58 i 59 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽¹⁾, w celu zapewnienia zgodności z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Polska w szczególności sprawdza:

- a) kwalifikowalność wnioskodawcy;
- b) liczbę kwalifikujących się prosiąt o masie do 20 kg i innych świń, o których mowa w art. 2 ust. 2, na podstawie kontroli w gospodarstwach, dokumentacji historycznej i rejestru gospodarstwa prowadzonego zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy Rady 2008/71/WE;
- c) w przypadku każdego kwalifikującego się wnioskodawcy – czy wszystkie świny opuściły gospodarstwo w terminie ustalonym przez właściwe organy, lecz nie później niż 120 dni po wydaniu przez właściwe organy nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny;
- d) w przypadku każdego kwalifikującego się wnioskodawcy – czy w gospodarstwie nie pozostały żadne świny podczas całego okresu obowiązywania środków dotyczących zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń na odnośnym obszarze, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. a);
- e) czy którykolwiek kwalifikujący się wnioskodawca nie otrzymał finansowania z innych źródeł, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. e), w odniesieniu do tej samej straty dochodu lub do tych samych zwierząt.

Artykuł 4

1. Pomoc wypłaca się kwalifikującym się wnioskodawcom na podstawie przedstawionych pisemnych dowodów świadczących o tym, że wszystkie zwierzęta opuściły gospodarstwo w terminie ustalonym przez właściwe organy, lecz nie później niż 120 dni po wydaniu przez właściwe organy nakazu zaprzestania produkcji wieprzowiny.

2. Bez uszczerbku dla art. 1 ust. 2, w przypadku gdy stwierdzona zostanie obecność świń w gospodarstwie po dniu, o którym mowa w ust. 1, i w okresie obowiązywania środków dotyczących zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń na odnośnym obszarze, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. a), pomoc zostaje odzyskana i stosuje się kary.

Artykuł 5

1. Wydatki kwalifikują się do finansowania przez Unię, wyłącznie jeżeli zostały wypłacone beneficjentowi przez Polskę najpóźniej 12 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 907/2014 nie ma zastosowania.

Artykuł 6

1. Polska powiadamia Komisję o środkach wprowadzonych zgodnie z art. 3 nie później niż w ciągu 21 dni po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Nie później niż 15 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Polska przekazuje Komisji szczegółowe sprawozdanie w sprawie wdrożenia niniejszego rozporządzenia, w tym szczegółowe informacje dotyczące realizacji środków i przeprowadzenia kontroli zgodnie z art. 3.

3. Polska przekazuje Komisji rozliczenie płatności.

Artykuł 7

Data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia jest terminem operacyjnym dla kursu walutowego w odniesieniu do kwot określonych w art. 2.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

Artykuł 8

Pomoc, o której mowa w art. 1, uznaje się za środek mający na celu wspieranie rynków rolnych, jak przewidziano w art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.

Artykuł 9

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 września 2017 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący
